

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від "17" червня 2020 р.

№ 35/1

Про Програму діяльності
Кабінету Міністрів України

Комітет з питань екологічної політики та природокористування відповідно до предметів відання розглянув доопрацьовану Програму діяльності Кабінету Міністрів України (далі - Програма) та відповідний проект Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 3330, доопрацьований), поданий Кабінетом Міністрів України.

Комітет відзначає прогрес у опрацюванні Програми діяльності Кабінету Міністрів України, проте до доопрацьованої Програми можна також висловити ряд зауважень.

У частині предметів відання Комітету Програма носить декларативний характер, її цілі та пріоритети в основному не підкріплені комплексом завдань та заходів з їх досягнення та не містять показників, індикаторів успішності її виконання, що унеможливорює контроль за її виконанням. Підрозділи "9.2. Екологічна політика" та "9.3. Раціональне надрокористування" віднесені до розділу "9. Мінекоенерго" щодо якого Кабінетом Міністрів України вже прийнято рішення про його перейменування на Міністерство енергетики та виключення з його завдань питань екологічної політики та природокористування. Крім того, Кабінету Міністрів України у 2020 році варто було б у подальших запланованих діях більш повною мірою врахувати Рекомендації парламентських слухань на тему: "Пріоритети екологічної політики Верховної Ради України на наступні п'ять років", схвалених Постановою Верховної Ради України від 14.01.2020 № 457-ІХ.

У розділі 9.2. Програми відсутні заходи щодо реалізації водної політики, зазначено лише пріоритет: "Раціональне використання прісної води". При цьому у Програмі не знайшло відображення врегулювання питання дії Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року до впровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим

принципом та Водної рамкової Директиви ЄС. Відсутні заплановані заходи щодо збереження Чорного та Азовського морів.

У частині забезпечення якості питної води також відсутній механізм реалізації, оскільки відповідна загальнодержавна програма закінчилася у 2020 році, а розроблення нової Урядом не планується.

У частині поводження з відходами Програмою визначено цілі, які вже передбачено Законами України та законопроектами, внесеними народними депутатами України.

У підрозділі "9.3. Рациональне надрокористування" Програми було б доцільно передбачити розроблення та подання до Верховної Ради України давно назрілих законопроектів щодо запобігання незаконному видобутку корисних копалин з урахуванням необхідності рекультивації порушених земель, оновленого Кодексу України про надра, оновлення Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року.

У підрозділі 9.2 Програми передбачена «реалізація довгострокової політики сталого розвитку лісового господарства». Однак, наразі відсутній будь який нормативно-правовий акт, який визначає політику сталого розвитку лісового господарства, а також пов'язаного з ним мисливства. Враховуючи зазначене, було б доцільно у Програмі передбачити розроблення і подання до Верховної Ради України проекту акта щодо основних засад державної політики розвитку лісової галузі України.

Потребує доопрацювання підрозділ "5.7. Земельна реформа" у частині визначення механізмів повернення самозалісених сільськогосподарських угідь до стану, придатного для ведення товарного сільськогосподарського виробництва. Зокрема йдеться про необхідність врахування при цьому положень Основних засад (стратегії), затверджених Законом України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року", а також відповідних Показників оцінки реалізації державної екологічної політики, зокрема щодо збільшення лісистості території країни і питомої ваги площі сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території країни.

Щодо природно-заповідного фонду (далі - ПЗФ) однією з ключових проблем є незавершене винесення в натуру меж багатьох територій ПЗФ, для частини установ ПЗФ досі відсутні проекти організації території, які є основою їх діяльності. Відсутність правовстановлюючих документів (проектів щодо організації й встановлення меж територій ПЗФ, державних актів на землю, винесених у натуру меж територій та об'єктів ПЗФ) призводить до незаконного зайняття земель природно-заповідного фонду чи загрози їхньої втрати. Із запуском "ринку землі" ця проблема лише посилиться. Тому підрозділ 9.2. Програми було б доцільно доповнити пунктом: "Забезпечення винесення в натуру меж територій природно-заповідного фонду".

У Програмі недостатньо приділено уваги зоні відчуження довкола Чорнобильської АЕС. Подолання наслідків цієї катастрофи є важливим завданням

для України. Головна мета діяльності у Чорнобильській зоні наразі – це перетворення її на безпечну територію промислового використання з потужним природним буфером навкруги, яким є Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник.

Було б доцільно доповнити Програму у частині стимулювання відродження територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, позицією щодо розроблення та внесення на розгляд Верховної Ради України оновленої Концепції проживання населення на територіях України з підвищеними рівнями радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи та забезпечення відповідного наукового супроводу, проведення дозиметричної паспортизації радіоактивно забруднених земель внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Також доповнити цей підрозділ такими позиціями.

Розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему» на період 2021-2031 роки.

Розробити та внести на розгляд Верховної Ради України Концепцію нової Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами з метою створення інтегрованої системи поводження з радіоактивними відходами Чорнобильської АЕС на основі міжнародного досвіду.

Започаткувати створення міжнародного фонду на базі співробітництва з ЄБРР для забезпечення роботи зазначеної інтегрованої системи поводження з радіоактивними відходами Чорнобильської АЕС.

Забезпечення сталого фінансування експлуатаційних витрат Нового безпечного Конфайнменту, побудованого на майданчику Чорнобильської АЕС за міжнародні кошти, та робіт з демонтажу нестабільних конструкцій об'єкту "Укриття".

Визначення подальших робіт із поводження з паливовмісними та радіоактивними матеріалами в середині об'єкту "Укриття" та забезпечення їх фінансовим ресурсом.

Завдання, які визначені у підрозділі 18.1 "Забезпечення публічної безпеки і порядку", не в повному обсязі відповідають очікуванім результатам та показникам. Зокрема, не зрозуміло як виконання зазначених завдань вплине на підвищення ефективності виконання завдань ДСНС. Крім того, одним із завдань є законодавче врегулювання питання щодо протимінної діяльності в Україні. Слід зазначити, що Закон України "Про протимінну діяльність в Україні" набрав чинності 25.01.2019 року.

У підрозділі 18.3 "Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та оперативність їх ліквідації" відсутні завдання, очікувані результати та показники щодо підтримки органів місцевого самоврядування, у тому числі об'єднаних територіальних громад у забезпеченні цивільного захисту населення. Стратегією

реформування системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України 25.01.2017, передбачалось у 2017 – 2020 роках у зв'язку з децентралізацією влади, реформуванням системи безпеки і оборони держави, передати окремі повноваження щодо організації та забезпечення пожежогасіння та реагування на надзвичайні ситуації від державних органів до органів місцевого самоврядування. Пілотні проекти реалізовувались у 6 областях України.

Також Програма потребує технічного та термінологічного доопрацювання і додаткових пояснень застосованої термінології, зокрема значення застосованих виразів "управління хімічними речовинами", "обмеження хімічних речовин", "коштів, отриманих з фактичних обсягів викидів", "видобуток вітчизняних енергоносіїв" тощо.

До Комітету надійшли листи громадських організацій "Українська природоохоронна група" та "Всеукраїнська мисливська спілка" щодо необхідності доопрацювання Програми.

Зважаючи на викладене, Комітет **в и р і ш и в:**

1. Інформацію про Програму діяльності Кабінету Міністрів України взяти до відома.

2. Спрямувати зауваження до Програми діяльності Кабінету Міністрів України, викладені у мотивувальній частині, до Комітету з питань економічного розвитку для врахування під час прийняття рішення щодо проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 3330, доопрацьованого), поданого Кабінетом Міністрів України.

3. Рішення направити до Комітету з питань економічного розвитку та Кабінету Міністрів України.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО